

DOEN WE NOG WEL NORMAAL?

KENNISKAART 4

We leven in een samenleving waarin veel nadruk ligt op individuele ontwikkeling en presteren. Er zijn daarbij verschillende tekens die erop wijzen dat we in het systeem doorgeslagen zijn met behandelen en oplossen. Als tegengeluid horen we veel “we moeten meer normaliseren en de-medicaliseren” om ons heen. Maar hoe kijken jongeren, ouders en jeugdhulpverleners hier nu zelf tegenaan? Wat betekent dit voor hen? En wat kunnen we van hen leren als het gaat om het bereiken van deze doelstelling?

Met deze kenniskaart delen we kennis vanuit jongeren/ouders/hulpverleners die gebruikt kan worden bij het realiseren van beleidsdoelstellingen op lokaal, regionaal en nationaal niveau. In de uitvoering van dit onderzoek hebben we gebruik gemaakt van de methode design thinking waarin de onderzoeksgroep vanaf het begin betrokken is en in alle fasen van het onderzoek meedoet, denkt en werkt. Gedurende 11 bijeenkomsten hebben we met behulp van creatieve werkvormen deze data opgehaald. Dit is kenniskaart 4 van de 6 die uitgebracht worden. Om de volledige context te begrijpen is het goed om ook de andere kenniskaarten te lezen.

De data op deze kenniskaart is verzameld tijdens een speciaal georganiseerde bijeenkomst voor 8 jongeren die te maken hebben met jeugdhulp.

HOE DENKEN JONGEREN UIT DE JEUGDHULP OVER HET BEGRIIP NORMALISEREN?

NORMALISEREN & JEUGDHULP

Als we jongeren die te maken hebben met jeugdhulp vragen hoe zij aankijken tegen het begrip normaliseren, geven ze aan dat normaliseren voor hen betekent dat zij streven naar een samenleving waarin diversiteit en individualiteit worden geaccepteerd en gerespecteerd. Iedereen moet zich geaccepteerd en geliefd voelen.

Normaliseren impliceert volgens hen dat alles wat mensen ervaren, voelen en doen als normaal wordt beschouwd. Zonder negatieve stigmatisering of veroordeling. Zij vinden dat er bij normaliseren begrip moet zijn voor elkaars situatie en dat iedereen zichzelf kan zijn, zonder angst voor afwijzing.

“Mensen hebben erg snel een vooroordeel als er een label op iemand wordt geplakt. Ook oordelen ze over dingen die ze zien en zijn er heel negatief over. Terwijl ze niet weten wat er speelt. Als mensen een label hebben betekent dat niet dat je een heel ander persoon bent.”

HOE DOEN WE DAT?

Hoe kunnen we volgens jongeren met jeugdhulp ervaring dat normaliseren en het omarmen van diversiteit bereiken? Dit kan volgens hen door open communicatie, begrip, het aanpakken van problemen en het bieden van ondersteuning en hulp waar nodig. Andere ideeën die worden geopperd zijn meer erkenning voor het hebben van problemen en door je in een ander te verplaatsen.

#NORMALISEREN

DOEN WE NOG WEL NORMAAL?

KENNISKAART 4

Zijn er verschillen tussen jongeren die jeugdhulp hebben gehad en jongeren die geen jeugdhulp hebben?

Eerdere kenniskaarten (1 t/m 3) laten zien hoe de onderzoeksgroep van jongeren, ouders en jeugdhulpverleners denken over normaliseren. Uit de vergelijking van de antwoorden van jongeren met en zonder jeugdhulpervaring blijkt dat er slechts weinig verschillen zijn in hun perceptie van het begrip normaliseren. Beide groepen associëren normaliseren met acceptatie van diversiteit, respect voor individualiteit en recht om zichzelf te zijn. Qua oplossingsrichtingen om meer te normaliseren hebben beide groepen het over het belang van open communicatie, begrip en het vermogen om zich in te leven in anderen. Daarnaast is het opvallend dat zowel jongeren met jeugdhulp ervaring als zonder vergelijkbaar om gaan met het vragen van hulp. De meesten vinden dit lastig om te doen en lossen het liefst problemen zelf op.

Opvallend is echter dat jongeren met jeugdhulp ervaring op een andere manier praten over gevoelens en de impact van normaliseren, in vergelijking met jongeren zonder jeugdhulp ervaring. Ze praten bijvoorbeeld anders over de positieve en negatieve kanten van het hebben van een label. Waar de grotere onderzoeksgroep meer negatieve kanten zag van labels zagen jongeren met jeugdhulp ervaring ook positieve kanten. Ze gaven aan dat een label kan helpen voor duidelijkheid, het begrijpen van jezelf en het rekening houden met elkaar. Tegelijkertijd hebben zij ook ervaring met de negatieve vooroordelen die een label kan brengen zoals anders behandeld worden.

“Mensen hebben een mening over je of ze kijken naar je alsof je niet normaal kan functioneren”

EEN OPROEP AAN MAATSCHAPPIJ EN OVERHEID

Jongeren met jeugdhulp ervaring lijken meer nadruk te leggen op het bespreken van gevoelens met anderen en de gevolgen van het ontvangen van welke vorm van jeugdhulp dan ook in relatie tot het normaliseren. Opvallend is daarbij dat deze jongeren meer een oproep doen richting de maatschappij en de overheid. Op de vraag hoe we meer moeten normaliseren komen verschillende antwoorden naar voren waaruit we kunnen concluderen dat ze vooral willen dat we het als maatschappij samen doen. Zo moeten we eerst vragen en dan doen, elkaar een kans geven, elkaar accepteren, erover praten en voor elkaar zorgen. De quotes hieronder geven antwoord op de vraag hoe we meer moeten normaliseren. Hierin zien we dat deze jongeren willen normaliseren door therapie beter mogelijk te maken, terwijl we dit ook zouden kunnen zien als medicaliseren.

“De overheid moet zich menselijker opstellen tegenover normaliseren” en “De overheid moet meer aandacht bieden aan sommige problemen”

“Therapie toegankelijker maken” en “Meer therapie mogelijkheden vanuit de basisverzekering vergoeden”

“Uit je comfortzone stappen en nieuwe gesprekken aangaan”

PERSOONLIJKE ERVARINGEN & EMOTIONELE WAARDE

Jongeren met jeugdhulp ervaring lijken dus meer nadruk te leggen op het bespreken van gevoelens en de gevolgen van de ontvangen hulp. Dit kan te maken hebben met hun persoonlijke ervaringen in de jeugdhulp, waarbij ze mogelijk meer bewust zijn geworden van het belang van het uiten van gevoelens en het begrijpen van de impact van normaliseren op zichzelf en anderen. Over het geheel genomen tonen beide groepen jongeren een vergelijkbaar begrip van normaliseren maar de ervaringen die jongeren opdoen in de jeugdhulp hebben mogelijk een invloed op de nadruk die zij leggen op de emotionele aspecten van het begrip.

#NORMALISEREN

